J.E.F

I swear

3E TOT 6E MIDDELBAAR

Verenigd Koninkrijk — 2025
Duur: 120 min. — Engels gesproken, Nederlands ondertiteld
Regie: Kirk Jones

I swear

Doelgroep

3e tot 6e middelbaar

J'E.F met de klas

J'E.F wil kinderen en jongeren filmwijs maken. We dagen je als leerkracht uit om het medium film breed in je lessenpakket te integreren. We reiken je tools aan om je leerlingen de film op een actieve, creatieve en kritische manier te laten beleven. Naast deze lesmap hebben we nog meer in huis. Je vindt het overzicht achteraan in deze lesmap.

Lesmap

In deze lesmap zoomen we in op de productie van de film, de thematiek en de verhaallijn, maar we geven ook interessante filmtechnische duiding. De lesmap wordt doorspekt met weetjes, vragen en methodieken.

Afspeellijst

Bij *I swear* is een uitgebreide afspeellijst beschikbaar op YouTube met beelden van de making of, interview- en filmfragmenten. Je kan deze fragmenten inzetten als rode draad van de filmbespreking.

Pinterest

Neem er zeker ook het prikbord op Pinterest bij. Je vindt er tal van leuke, visuele en interessante beelden en elementen die je kan koppelen aan de bespreking.

Jouw mening telt

Laat ons weten wat je vindt van de inhoud van deze lesmap. Je kan hier een evaluatieformulier invullen.

De inhoud van deze lesmap is eigendom van J'E.F en mag enkel worden overgenomen en hergebruikt mits vermelding van J'E.F.

Filmfiche

Synopsis 3
Technische kaart 3
In de pers 3
Introfilm 3

Filmproductie

Waargebeurd 4
Wat een acteur! 6
Dramedy 7

Inhoudelijke info

Syndroom van Gilles de la Tourette 9
Belang van connectie 11
Representatie & activisme 12

Filmtechnische info

Cirkelvormige structuur 15
Realisme 16
Ondersteunende soundtrack 17

Pinterest 18

Bibliografie 19

Film- en gamewijsheid: het J'E.F model 20

Op zoek naar inspiratie? 20

Heb je een vraag of bedenking bij deze lesmap?
Stuur een mail naar info@jeugdfilm.be

Filmfiche

Synopsis

John is een getalenteerde doelman en doet het goed op school. Maar wanneer hij ongecontroleerd begint te vloeken en te bewegen, wordt hij overal buitengesloten. In 1983 is het syndroom van Gilles de la Tourette immers nog een groot mysterie. Maar als twintiger vindt John onvoorwaardelijke steun bij Dottie, de moeder van een oud-klasgenoot. Zijn zelfvertrouwen groeit en hij wordt zelfs een echte activist.

Een inspirerende crowdpleaser van de bovenste plank met een lach, een traan en heel wat gevloek. *I swear* vertelt het waargebeurde verhaal van de Schot John Davidson, die zich ontpopte tot een charismatische woordvoerder. Acteur Robert Aramayo rijgt de prijzen aan elkaar en verovert overal harten met zijn ontwapenende vertolking.

Technische kaart

Een film van Kirk Jones
Verenigd Koninkrijk, 2025, 120 minuten, Engels gesproken, Nederlands ondertiteld

Scenario	Kirk Jones
Productie	Georgia Bayliff, Piers Tempest
Muziek	Stephen Rennicks
Montage	Sam Sneade
Camera	James Blann
Cast	Robert Aramayo, Maxine Peake, Shirley Henderson, Peter Mullan
Distributie	Imagine

In de pers

'I swear kijkt vol compassie naar het leven van John. In de traditie van Ken Loach gaat de Britse regisseur Kirk Jones tegenslag te lijf met veerkracht, moed en optimisme.'
- Ruben Aerts, De Standaard

'I Swear brengt de impact van Gilles de la Tourette uitstekend in kaart. Zonder sentiment, maar met een gulle dosis humor. Voor wie tourette nog niet kent, is I Swear een uitgelezen introductie, verteld in een vlotte filmtaal die een zo groot mogelijk publiek kan aanspreken.' - Lieven Trio, De Morgen

'Dé bezienswaardigheid in de film is de technisch virtuoze en charismatische hoofdrolspeler Robert Aramayo, die over een verbluffend en waarlijk compulsief ogend arsenaal aan tics en vloeken beschikt. De acteur kaapte onlangs de Bafta weg voor de neus van medegenomineerden als Leonardo DiCaprio en Timothée Chalamet.' - Bor Beekman, de Volkskrant

Introfilm

Bekijk zeker en vast deze intro voor je naar de film gaat. Dit filmpje wordt ook getoond in de cinema of het CC waar je de film met je klas gaat bekijken. Het werd gemaakt in samenwerking met Radio-dj Imane Boudadi.

Waargebeurd

De film is gebaseerd op het leven van de echte John Davidson. John leeft al zijn hele leven met het syndroom van Gilles de la Tourette. Het verwoestte zijn droom om voetballer te worden, kostte hem jobs en relaties en bedreigde soms zelfs zijn leven. Het meeste van wat we in de film zien, is dus waargebeurd. Zo klopt het dat John in het ziekenhuis belandde nadat hij een vrouw beledigde, of dat hij *'Fuck the Queen'* riep toen hij zijn eremedaille mocht komen ophalen.

Bijna alle waargebeurde films zijn deels fictie. Wanneer je zelf aan je vrienden vertelt over iets wat je is overkomen, ga je misschien ook de volgorde wat veranderen, een mopje of observatie toevoegen, de woorden wat vervormen en bepaalde elementen inkorten of juist benadrukken. Je vertelt het vanuit jouw gezichtspunt. Een regisseur van een waargebeurde film maakt gelijkaardige keuzes. Hij of zij kiest een invalshoek en een stijl, speelt met chronologie en gebruikt verzonnen dialogen en scènes om het verhaal nog boeiender te maken.

Bekijk dit interview met de acteur Robert Aramayo (Engels gesproken, geen ondertiteling) over John en/of deze reactie van John op de film (Engels gesproken, automatische ondertiteling beschikbaar).

Wie een waargebeurd verhaal verfilmt, draagt wel een verantwoordelijkheid tegenover de mensen die het hebben meegemaakt. Bij *I swear* was John betrokken als uitvoerend producent, waardoor hij invloed kon uitoefenen op het eindresultaat, maar dat is zeker niet altijd het geval bij waargebeurde films.

John Davidson was ook al onderwerp van een documentaire, *John's Not Mad* (1989). 'Ik herinnerde me het verhaal van John uit de documentaire', vertelde Kirk Jones, schrijver en regisseur van de film, aan de BBC. 'Het is ongelooflijk triest, maar soms ook humoristisch. Ik kon geen extremer voorbeeld bedenken van iemand wiens leven de afgelopen veertig jaar gekenmerkt is door ongelooflijke tegenslagen, tragedie en emotie.'

GESPREK

Vragen voor de leerlingen

- Wat is volgens jou waargebeurd in de film, en wat niet?
- Vind je het belangrijk om te weten wat er echt is en wat niet? Waarom?
- Welke scène voelde voor jou het meest ‘echt’ aan? Welke voelde het meest ‘verzonnen’ of dramatisch geconstrueerd aan?
- Wat is volgens jou het verschil tussen een documentaire over iemands leven en een speelfilm die gebaseerd is op datzelfde leven?
- Ken je nog waargebeurde films? Welke?
- Geloofde je alles wat er in die films gebeurde? Ben je achteraf gaan opzoeken wat er klopte en wat niet? Kan je voorbeelden geven?
- Waarom denk je dat filmmakers vaak tijdlijnen inkorten, personages samenvoegen of dialogen verzinnen, zelfs als het verhaal ‘echt’ is?
- Neem je soms de feiten uit een waargebeurde film zomaar voor waar aan? Waarom wel/niet? Vind je dat een filmmaker dit duidelijk moet maken? Waarom wel/niet? En hoe dan?
- Stel dat jouw eigen verhaal verfilmd zou worden: wat zou je wel en niet toestaan dat er ‘verzonnen’ wordt?

De volledige documentaire kun je eventueel hier bekijken (Engels gesproken, automatische Engelse ondertiteling beschikbaar).

OPDRACHT

Waar of niet waar?

Laat je leerlingen in groepjes uitzoeken welke elementen uit de film echt gebeurd zijn en met wie. Zorg ervoor dat ze drie bronnen hebben die dat bevestigen. Na een halfuur presenteert een afgevaardigde per groepje naar voren met minstens twee scènes waarvan ze kunnen bewijzen dat ze waargebeurd zijn, met beeldmateriaal of interviewfragmenten.

Deze video (Engels gesproken, automatische Engelse ondertiteling beschikbaar) legt uit wat een scenario is. De video benadrukt dat alles in een scenario visueel gemaakt moet worden. Deze video (Nederlands gesproken) geeft een duidelijk overzicht van alle elementen uit een scenario of script.

OPDRACHT

Een waarachtig scenario

Je leerlingen schrijven een kort scenario (2 tot 3 pagina’s). In het scenario verwerken ze zowel waargebeurde als verzonnen elementen.

- Kies jezelf of iemand die je goed kent als hoofdpersonage.
- Verwerk twee waargebeurde en twee verzonnen elementen in je scenario (vraag toestemming aan de persoon indien nodig).
- Je scenario moet aanvoelen alsof alles echt gebeurd is, en de verzonnen gebeurtenissen moeten passen bij het personage. Werk met realistische dialogen, gedrag en situaties. Je lezer (of kijker) mag niet kunnen raden wat je verzonnen hebt.

Lees een paar scenario‘s voor en bespreek klassikaal hoe het voelde om iets wat verzonnen is, op een waarachtige manier weer te geven.

In Canva (web - gratis) vind je templates voor scenario’s.

Wat een acteur!

De rol van de volwassen John Davidson wordt gespeeld door Robert Aramayo, een Britse acteur die vooral bekend was van bijrollen in fantasyseries zoals *Game of Thrones* (2011-2019) en *The Lord of the Rings: The Rings of Power* (2022-...). Regisseur Kirk Jones geloofde heel erg in Robert en financierde de film zelfs deels door zijn eigen huis te verkopen, om zo de artistieke controle te behouden en geen grote naam te moeten kiezen voor de hoofdrol. Een grote naam in de hoofdrol betekent immers dat andere financierders in het project zouden durven stappen. Een gok die opleverde, want Robert wordt overal geloofd om zijn vertolking!

Leuk tussendoortje: in deze video lezen Robert en regisseur Kirk Jones ludieke en oprechte recensies van kijkers.

Robert Aramayo heeft zelf geen tourettesyndroom. Om de tics en de coprolalie (het onwillekeurig uitspreken van scheldwoorden) geloofwaardig te spelen, deed hij maandenlang research, en trok hij zelfs een paar maanden bij John Davidson in om zijn manier van bewegen, praten en reageren van dichtbij te observeren.

Op de BAFTA Film Awards (de Britse Oscars) van 2026 won Robert de prijs voor Beste Mannelijke Hoofdrol, hij versloeg gevestigde namen als Leonardo DiCaprio, Timothée Chalamet, Ethan Hawke, Jesse Plemons en de latere Oscarwinnaar Michael B. Jordan. Ook de casting director van de film ging niet met lege handen naar huis: *I Swear* won op diezelfde avond ook de BAFTA voor Beste Casting.

In deze video zie je hoe Robert Aramayo zijn prijs in ontvangst neemt.

GESPREK

Vragen voor de leerlingen:

- Waarom denk je dat de regisseur koos voor een minder bekende acteur als Robert Aramayo, in plaats van een grote Hollywoodster?
- Vind je het gepast dat een acteur zonder tourettesyndroom deze rol speelt? Waarom wel/niet?
- Ken je de andere genomineerde acteurs? Wie dan? Snap je waarom Robert Aramayo zo overweldigd was door het feit dat hij won?

OPDRACHT

Castingfantasie
Stel: je bent zelf castingdirecteur voor een nieuwe verfilming van een waargebeurd verhaal. Je moet op zoek naar een acteur of actrice voor die persoon.

- Kies een persoon uit de lijst van De Grootste Belg of een meer hedendaagse Belgische figuur wiens verhaal je wil verfilmen.
- Ga dan op zoek naar iemand voor de hoofdrol en beschrijf in een korte tekst:
  - Waarom deze acteur of actrice volgens jou geschikt is (uiterlijk, leeftijd, eerdere rollen, reputatie ...)
  - Vind je geen bestaande acteur of actrice? Beschrijf dan de criteria die een onbekende persoon nodig heeft om gecast te worden
  - Welke voorbereiding je van die acteur zou verwachten om de rol geloofwaardig te spelen (denk aan wat Robert Aramayo deed: onderzoek, tijd doorbrengen met de echte persoon, fysieke training ...)
  - Of je de acteur de echte persoon of nabestaanden zou laten ontmoeten vóór de opnames, en waarom wel of niet.
- Presenteer je castingkeuze kort aan de klas (max. 1 minuut).

Dramedy

I swear is een zogenaamde ‘dramedy’ (een samentrekking van ‘drama’ en ‘comedy’), een hybride genre dat ernst en humor met elkaar verweeft. Een dramedy behandelt ernstige, herkenbare thema‘s, zoals ziekte, verlies, echtscheiding en uitsluiting op een luchtige of humoristische toon, zonder de zwaarte van het onderwerp weg te lachen.

De term ‘dramedy’ ontstond in de jaren 80 in de televisiewereld, maar het principe is al veel ouder: al in de vroege twintigste eeuw experimenteerden filmmakers met het combineren van drama en humor in één en dezelfde scène. Een dramedy voelt vaak ‘echter’ aan dan een pure komedie of een pure tragedie, omdat het gewone leven ook zelden maar één toon heeft. Op een begrafenis wordt soms gelachen, op een verjaardagsfeest kan plots iemand emotioneel worden.

GESPREK

Vragen voor de leerlingen:

- Waarom past de term ‘dramedy’ volgens jou bij *I swear*?
- Welke elementen uit de film lijken uit een dramafilm te komen en welke uit een komedie?
  - Kun je een scène uit noemen waarin lachen en ongemak (of verdriet) tegelijk aanwezig waren?
- In hoeverre vind je het oké dat er gelachen wordt om Johns tics?
  - Wanneer wordt humor volgens jou kwetsend, en wanneer kan het juist helpen om iets moeilijks om te gaan?
- Welke andere films of series ken jij die drama en komedie combineren?
- Denk je dat het makkelijker of net moeilijker is om een dramedy te maken dan een pure komedie of puur drama? Waarom?
- Sommige mensen vinden het ongepast om te lachen bij een film over een ernstig onderwerp (zoals ziekte of pesten). Wat vind jij daarvan?
- Als je zelf een dramedy zou maken, welk onderwerp (uit je eigen leven of omgeving) zou zich daar volgens jou goed voor lenen?

OPDRACHT

Humor & drama in film

Je leerlingen kiezen in groepjes van twee of drie een film van het Pinterestbord, die ook dramedy’s genoemd wordt. Ze mogen gewoon kiezen welke poster ze er het leukst uit vinden zien. Op basis van wat online speurwerk en door trailers en scènes op te zoeken, geven ze een beknopte samenvatting: waarover gaat volgens hen de film? Wat is het thema? Waarom is dat ernstig? Waarin ligt de komedie? Waarom zouden ze deze film wel of niet willen zien? Wat heeft de film gemeen met *I swear*?

Op dit Pinterestbord vind je een verzameling van dramedy’s.

Syndroom van Gilles de la Tourette

Vraag je leerlingen (voor jullie de film bekijken) of ze ooit al gehoord hebben van het syndroom van Gilles de la Tourette. Schrijf op het bord de associaties die je leerlingen maken, en kom hier na de film op terug.

Bekijk deze video over een Nederlandse jongen met het syndroom van Gilles de la Tourette, en deze video die het syndroom kort uitlegt.

Het syndroom van Gilles de la Tourette (kortweg Tourette of TS) is een neurologische aandoening die zich uit in plotselinge, onwillekeurige bewegingen of geluiden. Er zijn motorische tics (zoals knipperen met de ogen, grimassen, hoofd- of schouderbewegingen) en vocale tics (zoals kuchen, snuiven, tongklakken, of het herhalen van woorden of geluiden). In de film krijgen we niet te zien hoe en wanneer John de diagnose krijgt. Om de diagnose te krijgen, moet iemand langer dan een jaar minstens twee motorische tics en één vocale tic hebben. De tics ontstaan meestal tussen 4 en 6 jaar en zijn vaak het heftigst tussen 10 en 12 jaar. Ze komen vaker voor bij jongens dan bij meisjes.

Bekijk de getuigenissen uit de campagne ‘Achter elke tic een mens’.

GESPREK

Vragen voor de leerlingen:

- Wat wist je vóór deze film over Tourette, en welk beeld had je ervan? Klopte dat beeld met wat je nu weet? Staan er woorden op het bord die niet kloppen?
- Denk je dat de film een volledig beeld geeft van het tourettesyndroom?
  - Wat ontbreekt er nog volgens jou? Met welke vragen blijf je nog zitten? Kan je op die vragen online een antwoord vinden?

OPDRACHT

Leerkracht van John Davidson

Je leerlingen stellen zich in een korte tekst voor dat ze leerkracht zijn in Johns klas.

- Wat zou jij concreet anders doen om de klas veiliger en inclusiever te maken voor hem en anderen die ‘afwijken’ van de norm?
  - Beschrijf individueel minstens drie concrete acties die jij als leerkracht zou nemen
  - Beschrijf waarom die acties zouden helpen: wat verandert er voor John, en wat verandert er voor de rest van de klas?
  - Reflecteer tot slot kort in vier tot vijf zinnen over jouw school vandaag: denk je dat dit soort aanpak vandaag ook nodig of aanwezig is rond bepaalde thema’s, zoals pesten of discriminatie? Geef een voorbeeld.

Er bestaan projecten die lijken op wat John doet aan het einde van de film: ter plaatse duiding geven over TS. Bij de Belgische Tourettevereniging Iktic kun je bijvoorbeeld terecht voor getuigenissen, een gastspreker in de klas en/of extra materiaal.

GESPREK

Vragen voor de leerlingen:

- John Davidson heeft coprolalie, het onwillekeurig uiten van scheldwoorden of sociaal ongepaste taal, wat maar bij een minderheid van mensen met Tourette voorkomt. De overgrote meerderheid van mensen met Tourette heeft nooit last van dwangmatig vloeken. Denk je dat de film daardoor een vertekend beeld geeft van Tourette in het algemeen? Waarom wel of niet?
- In de film reageert de omgeving van John vaak met onbegrip, straf of uitsluiting. Hoe zou jij zelf reageren als een klasgenoot plots tics zou vertonen?
- Waarom denk je dat mensen zo snel denken dat tics 'expres' of 'aanstellerij' zijn, terwijl het net onwillekeurig is?
- De tics van John worden erger op stressvolle momenten (zoals op school of tijdens de rechtszaak). Wat zegt dat over hoe omgeving en spanning tics kunnen beïnvloeden?
- John wordt in de film op verschillende momenten gestraft of bestraft voor iets wat hij niet kan controleren. Ken je gelijkaardige situaties waarin jongeren onterecht gestraft worden voor iets buiten hun wil?
- Denk je dat een film als *I Swear* echt kan bijdragen aan meer begrip in de echte wereld? Wat zou daarvoor nodig zijn buiten de film om?
- Als je zelf iemand met Tourette zou ontmoeten, wat zou je nu, na het zien van deze film, anders doen dan voorheen?

OPDRACHT

Tourette: feit en fabel

In groepjes van twee of drie gaan de leerlingen op zoek naar de meest voorkomende misvattingen over tourettesyndroom (gebruik betrouwbare bronnen zoals patiëntenverenigingen, medische informatiesites of interviews met mensen die zelf Tourette hebben).

- Verzamel minstens vijf fabels die mensen vaak geloven over Tourette (bijvoorbeeld: 'iedereen met Tourette vloekt', 'je kan je tics gewoon inhouden als je je best doet', 'Tourette is een vorm van autisme' ...).
- Zoek bij elke fabel het correcte feit, kort en duidelijk geformuleerd.
- Maak er een informatief product van dat je zou kunnen ophangen of delen op school: een poster, een korte Instagram-carrousel (als tekstontwerp), of een flyer. Gebruik een 'Fabel: … / Feit: …'-structuur.
- Bespreek klassikaal: welke fabel verraste jullie het meest, en waarom bestaat die misvatting eigenlijk?

OPDRACHT

Bekende mensen met tourettesyndroom

Er zijn een aantal bekende mensen met het syndroom van Tourette. Je vindt een aantal van hen op Pinterest. Zoek in groepjes van twee tot drie op wie die mensen zijn en welke uitspraken ze zelf al hebben gedaan over Tourette.

Kijk op dit Pinterestbord voor bekende mensen met het syndroom van Gilles de la Tourette.

Ook leuk: onlangs verscheen de VTM-reeks *Holy sh!t*, over een jonge vrouw met Tourette. Laat de leerlingen eventueel een aflevering zien en bespreek in hoeverre het beeld van het syndroom overeenkomt met dat uit de film.

Belang van connectie

De film gaat niet alleen over tourettesyndroom, maar eigenlijk vooral over wat er gebeurt als iemand zich eindelijk gezien en geaccepteerd voelt. Doorheen de film zien we hoe verschillende relaties Johns leven beïnvloeden, telkens wanneer iemand in hem behandelt als een volledig mens, als meer dan ‘de jongen met de tics’.

De film laat zien dat het niet in de eerste plaats medicatie of behandelingen zijn die John vooruithelpen, maar echte, onvoorwaardelijke connectie. Je ziet het ook in de eindscène, wanneer het John na al die jaren lukt om op een trein een casual gesprek aan te gaan. Het is die simpele, dagelijkse connectie met anderen die hij heeft moeten missen door het onbegrip tegenover Tourette.

Herbekijk de ontmoeting tussen John en Dottie, het sollicitatiegesprek bij Tommy en/of de ontmoeting op de trein.

GESPREK

Vragen voor de leerlingen:

- Wat maakt Dottie’s interactie met John verschillend van andere personages die hij ontmoet? Wat doet ze concreet dat niemand voordien deed?
- Hoe reageren de ouders van John op zijn aandoening? Kun je begrip opbrengen voor die reacties? Waarom wel/niet?
- Tommy geeft John verantwoordelijkheid en vertrouwen. Waarom is dat volgens jou belangrijk voor iemand die op school en thuis vooral afwijzing kende?
- Wat zou er volgens jou gebeurd zijn met John als hij Dottie nooit had ontmoet?
- Ken je zelf iemand die (zoals Dottie voor John) een verschil heeft gemaakt in iemands leven? Wie?
- Hoe voelde je je bij de scène op de trein? Snap je waarom die scène bij sommige kijkers een grote emotionele impact heeft? Waarom?
- Denk je dat er in jouw eigen omgeving mensen zijn die zich net zo buitengesloten voelen als John in het begin van de film? Wat zou hen kunnen helpen?
- Is het makkelijk of net moeilijk om iemand ‚onvoorwaardelijk‘ te accepteren, zoals Dottie dat doet? Wat maakt dat moeilijk? Zien we momenten in de film dat Dottie het er moeilijk mee heeft?
- Was je ooit zelf een ‘Dottie’ of een ‘Tommy’ voor iemand die zich buitengesloten voelde?

OPDRACHT

Mijn eigen ‘Dottie’
Je leerlingen brengen individueel de mensen in kaart die voor hen ooit een soort Dottie of Tommy waren: iemand die hen opmerkte, in hen geloofde, hen kansen gaf. Dat kan een familielid zijn, een leerkracht, een vriend(in), een coach …

- Beschrijf in een paar zinnen per persoon wát die persoon precies deed en hoe dat een verschil maakte.
  - Hadden ze nog geen eigen Dottie? Dan schrijven ze over wat ze zouden willen dat zo‘n persoon doet.
- Kies een van de personen uit en schrijf een korte brief (die je al dan niet verstuurt) waarin je uitlegt wat die connectie voor jou betekende. Wees zo concreet mogelijk: benoem een specifiek moment, iets wat ze zeiden of deden waardoor jij je gezien voelde.
- Schrijf tot slot drie zinnen over een moment waarop jij zelf voor iemand anders die rol speelde (of nog zou willen spelen). Wat zou jij kunnen doen om, net als Dottie, iemand het gevoel te geven dat die er ‘mag zijn’ zoals die is.
- Bespreek achteraf in kleine groepjes wat voor soort daden het meest terugkomen in jullie verhalen: luisteren, geduld tonen, kansen creëren, iets anders?

Representatie & activisme

Na het succes van de documentaire uit 1989, koos John ervoor die zichtbaarheid in te zetten: hij gaf talks en workshops bij de politie en voor leerkrachten, richtte een steungroep op voor gezinnen, organiseerde jarenlang een tweedaags zomerkamp voor jongeren met Tourette, en werkte samen met organisaties als Tourette Scotland en Tourettes Action. In 2019 werd hij daarvoor onderscheiden met een MBE (Member of the Order of the British Empire), zoals in de film te zien is.

Hij ontpopt zich gaandeweg tot een woordvoerder voor mensen met TS. Hij stelt zich als doel om het syndroom gekender te maken bij het grote publiek, om onbegrip en uitsluiting tegen te gaan. De film ligt in het verlengde daarvan en toont het belang van representatie: de zichtbaarheid van minderheidsgroepen in cultuur en media om onbegrip en uitsluiting te voorkomen.

Bekijk deze video en/of deze video waarin jongeren het belang van representatie uitleggen (beide Engels gesproken, automatische ondertiteling beschikbaar), of deze video over representatie in kunst en media (Nederlands gesproken).

Herbekijk deze ontmoeting tussen John en een tienermeisje met Tourette, en deze scène waarin John gaat spreken voor politie en leerkrachten.

GESPREK

Vragen voor de leerlingen:

- Wat zijn de belangrijkste punten over representatie die de jongeren uit de video's aanhalen? Met welke punten ben je het eens? Met welke niet?
- Wat is volgens jou het verschil tussen 'zichtbaarheid' (iets in beeld brengen) en 'representatie' (iets op een eerlijke, genuanceerde manier in beeld brengen)? Kan je dat toepassen op de film?
- John Davidson was al tientallen jaren activist voordat deze film bestond. Verandert dat hoe je naar de film kijkt?
- Kan een film zoals *I Swear* echt bijdragen aan structurele verandering (zoals meer begrip op scholen of werkvloeren), of blijft het vooral bij een gevoel van sympathie tijdens het kijken?
- Kun je andere films of series bedenken die jou als persoon het gevoel gaven dat jouw ervaring op een scherm te zien was, óf die je inkijk gaven in een minderheid waar je eerder weinig over wist?
- John Davidson gebruikte media (documentaires, workshops, nu een film) om zijn boodschap te verspreiden. Welke andere manieren zie jij om als individu impact te hebben op hoe een groep wordt begrepen?
- Denk je dat representatie in films altijd een positieve impact heeft, of kan het ook net stereotypen versterken? Geef een voorbeeld (uit deze film of een andere).

OPDRACHT

Presentatie representatie op het scherm

Je leerlingen gaan in groepjes van vier op zoek naar films en series die één of meerdere minderheidsgroepen representeren. Dat kan zijn als onderwerp, maar ook zonder dat die representatie per se het thema van het verhaal is.

- Onderzoek het belang van die representatie in je gekozen film of serie. Welk effect had het op de publieke opinie? Waren er kijkers die zich 'gezien' voelden? Kun je online reacties van zo'n kijkers terugvinden?
- Beargumenteer in een presentatie waarom deze film of serie een verschil maakte en voor wie. Vul dat aan met een pleidooi voor een groep die je graag nog meer gerepresenteerd zou zien, en welke verhalen je zou willen vertellen als je zelf een filmmaker was.
- De presentatie kan in de vorm van een slideshow, poster, of andere visuele presentaties. Gebruik Google presentaties (web - gratis) of Canva (web - gratis) om je presentatie vorm te geven. Gebruik foto's, video's, citaten om je presentatie tot leven te brengen.

Op dit Pinterestbord vind je alvast voorbeelden van films en series met een duidelijke representatie van een minderheid.

Terwijl de film onbegrip over Tourette uit de wereld wil helpen, zorgde de prijsuitreiking op de BAFTA's voor controverse. John Davidson was als eregast aanwezig die avond, en riep tijdens de live uitzending op de BBC racistische verwensingen naar twee acteurs van kleur op het podium. Dat leverde felle reacties op, van mensen die John verdedigden, én mensen die het onaanvaardbaar vonden, en zijn tourettesyndroom geen excuus vonden.

Bekijk deze video, deze video, deze video en/of deze video over de controverse (allemaal Engels gesproken, Engelse ondertiteling beschikbaar).

OPDRACHT

Klasdebat over de controverse
Bekijk met de leerlingen één of meerdere van bovenstaande video's en/of laat ze dit artikel en dit artikel lezen over het incident.
Verdeel de klas in vier groepen.

- Groep 1 is woordvoerder van een belangengroep van mensen met Tourette. Zij verdedigen John Davidson en leggen uit waarom verbale tics, ook wanneer ze aanstootgevend zijn, onvrijwillig zijn en geen uiting van de persoonlijke mening of intentie van wie ze heeft.
- Groep 2 verdedigt de omroep (BBC) en de organisatoren van de BAFTA-uitzending. Zij leggen uit waarom er destijds niet ingegrepen werd tijdens de live-uitzending, welke afwegingen een omroep maakt bij een rechtstreekse uitzending, en welke maatregelen (vertraging, ondertiteling, waarschuwingen vooraf) wel of niet haalbaar zijn.
- Groep 3 is woordvoerder van de mensen die zich door de uitspraak beledigd of geraakt voelden. Zij leggen uit waarom de impact van woorden blijft bestaan, ongeacht de intentie erachter.
- Groep 4 vormt een onafhankelijke ethische jury/mediawaakhond. Zij luisteren naar de drie standpunten en moeten aan het eind een gemotiveerd oordeel vellen: had de uitzending anders aangepakt moeten worden, en zo ja, hoe? Zijn er excuses nodig, en zo ja, van wie?

De leerlingen krijgen een halfuur voorbereidingstijd om hun betoog vorm te geven. Groep 4 stelt in dat halfuur een lijstje van criteria op en vragen die ze beantwoord willen zien om hun oordeel te vellen.

Bekijk eventueel deze video met tips over het schrijven van een betoog.

Extra: los van de oorzaak van de beledigende uitspraken van John, kun je er wel nog door gekwetst raken als ze aan jou gericht zijn. In de film zijn de uitspraken onbedoeld, maar het is alleen maar natuurlijk dat ontvangers er toch op willen reageren. Bespreek met je leerlingen hoe je met kwetsende opmerkingen omgaat. Gebruik als kapstok daarvoor deze tips van grenswijs of deze tips van icoba.

Cirkelvormige structuur

De film is opgebouwd rond een cirkelvormige of *'full circle'*-structuur. Het grootste deel van *I swear* is chronologisch opgebouwd, van de tienerjaren van John Davidson, tot het moment waarop hij zijn onderscheiding krijgt van de Britse koningin. De regisseur-scenarist koos ervoor om dat moment als eerste te tonen, waardoor er als het ware een strikje rond de film zit.

Door het eindpunt van het verhaal meteen te tonen, weet de kijker vanaf de eerste minuut waar het verhaal naartoe gaat. Dat lijkt op het eerste gezicht een spoiler, maar het effect is net omgekeerd. Omdat je als kijker weet dát hij daar ooit zal staan, kijk je op een andere manier naar zijn moeilijke tienerjaren: niet met de vraag 'gaat het goedkomen?', maar met de vraag 'hóe komt hij daar?' De spanning verschuift van de uitkomst naar de weg ernaartoe.

Een cirkelstructuur zorgt bovendien voor een gevoel van afronding: het verhaal 'sluit' mooi, en het eerste beeld krijgt aan het einde een extra laag betekenis, omdat je dan alles weet wat eraan voorafging.

OPDRACHT

Een strik errond
Je leerlingen gaan in groepjes van vier een korte scène verfilmen, waar ze twee versies van maken. Versie 1 is strikt chronologisch, in versie 2 beginnen ze de scène met een glimp van het einde.

- Schrijf een kort scenario. Probeer zo weinig mogelijk met dialogen te werken.
- Filmen en monteren kan met een montage-app zoals VLLO (iOS & Android - gratis) of een programma zoals Kinemaster (iOS & Android - gratis).
- Als je video's klaar zijn, toon ze dan aan de rest van de klas. Heeft de cirkelstructuur een meerwaarde op de chronologische versie? Waarom wel/niet?

Realisme

I swear is een film waar op technisch gebied weinig aan opvalt. De acteerprestatie van Robert Aramayo en de inhoudelijke en sociale thema's nemen de voorgrond. De regisseur kiest ervoor om niet met opvallende stijlkeuzes de aandacht af te leiden van wat hij belangrijk vindt.

Een film over Tourette zou er makkelijk voor kunnen kiezen om de tics zelf spectaculair of komisch in beeld te brengen, met snelle montage, opvallende geluidseffecten of dramatische muziek.
I swear doet net het tegenovergestelde. Door de camera stil te houden en het licht natuurlijk te houden, voelt de film minder als 'een film over een aandoening' en meer als een eerlijk, invoelbaar portret van een persoon. De sobere stijl dwingt de kijker om aandacht te hebben voor wat er echt gebeurt: niet alleen Johns tics, maar vooral hoe de mensen om hem heen daarop reageren.

OPDRACHT

Invloed van regie op een scène
Creëer samen met je leerlingen een scène, een korte, alledaagse situatie met twee tot drie personages die maximum drie minuten duurt. Denk aan: iemand die zenuwachtig is voor een spreekbeurt, iemand die struikelt op straat, iemand die een pijnlijke opmerking krijgt.
Kies acteurs voor de scène. Alle andere leerlingen zijn regisseurs.
Elke regisseur trekt (zonder de anderen te laten meelezen) een kaartje met een regie-instructie. De acteurs spelen de scène telkens opnieuw volgens de nieuwe instructie van hun regisseur.
Voorbeeldkaartjes:

- Ingetogen & realistisch, zoals in *I swear*
- Dramatisch: alles uitvergroot: grote gebaren, duidelijke gezichtsuitdrukkingen, dramatische stiltes of uitroepen
- Focus op de hoofdrolspeler
- Focus op de omstaanders, alle aandacht en energie gaat naar hoe de andere personages reageren, laat hén het meest opvallen.
- Humoristisch: laat het publiek lachen
- Alles in slow motion: speel de hele scène trager dan normaal, met bewuste pauzes tussen zinnen en bewegingen.
- …

- Je kan eventueel een paar leerlingen laten werken als cameracrew, die ook telkens een andere instructie krijgen van de regisseur.
- Bespreek achteraf het belang van regiekeuzes. De inhoud van de scène is telkens hetzelfde, maar de betekenis ervan verandert op basis van de input van de regisseur.

Ondersteunende soundtrack

Net zoals de regisseur er visueel voor kiest om vooral 'ondersteunend' te werken, in dienst van het verhaal, is dat ook het geval met de soundtrack. De score van componist Stephen Rennicks is ondersteunend zonder te overheersen, met zachte accenten op de juiste emotionele momenten. De originele score wordt gecombineerd met Britpopnummers uit de jaren tachtig en negentig. Vooral het nummer 'Stop Crying Your Heart Out' van Oasis klinkt bijna ironisch over de aftiteling (omdat veel kijkers op dat moment waarschijnlijk een traantje wegpinken).

GESPREK

Vragen voor de leerlingen:

- Is de soundtrack jou tijdens het kijken opgevallen?
- Wat heb je onthouden van de soundtrack?
- Snap je de keuze van de regisseur om het geluid ondersteunend te houden? Ken je voorbeelden van films of series waar dat niet zo is?

Je kan hier de volledige soundtrack beluisteren.

Bekijk daarna ook deze video, waarin het effect van geluid op video wordt uitlegd, en bekijk daarna deze video, die dat concreet toont met een fragment uit *Interstellar* (2014).

OPDRACHT

Het gepaste nummer

Je leerlingen kiezen een kort videofragment (max. vier minuten) uit een online database als Pixabay (web - gratis). In een montage-app zoals VLLO (iOS & Android - gratis) of Kinemaster (iOS & Android - gratis) gaan ze onder dat fragment een gepast muzieknummer zetten, dat ondersteunt wat er te zien is. Dat kan inhoudelijk zijn, een nummer met een tekst die weerspiegelt wat er te zien is, of emotioneel in hetzelfde register zitten. Het is dus de bedoeling dat ze zoals de regisseur van *I swear* het beeldmateriaal kracht bijzetten, zonder dat de muziek opvalt.

Tijd over? Doe dan de omgekeerde oefening en zet muziek onder het beeld dat botst met wat er te zien is. Bespreek de verschillende impact op de kijkers.

Pinterest

Laat je ook inspireren door het visuele Pinterest-prikbord van *I swear*. Je vindt er afbeeldingen voor bij de opdrachten rond dramedy, representatie, het Syndroom van Gilles de la Tourette en meer.

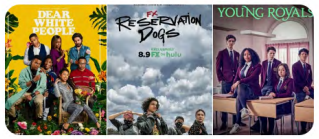

Representatie
10 pins

Bekende mensen met TS
8 pins

Dramedy
14 pins

Waargebeurd - poster
8 pins

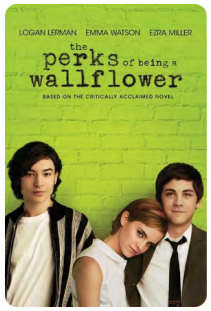

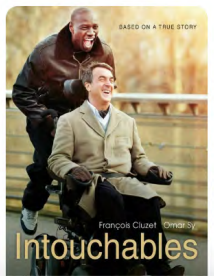

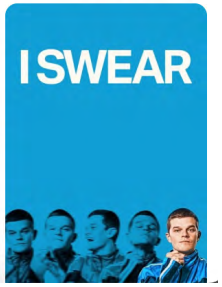

Bibliografie

A2Z Soundtrack (z.n.), *I swear Soundtrack*, geraadpleegd op 26 augustus 2026, van a2zsoundtrack.com/i-swear-soundtrack-2026

Alex Ritman, *'I Swear' Director on Selling His House to Make the Tourette's Biopic, Robert Aramayo's Instant Classic BAFTAs Speech and That N-Word Scandal: 'The Irony Is, That's Why We Made the Film',* Variety, geraadpleegd op 26 augustus 2026, van variety.com/2026/film/global/i-swear-director-robert-aramayo-bafta-speech-n-word-scandal-1236728820

Catherine Bray, *'I Swear' Review: Down-to-Earth Tourette Syndrome Drama Is a Fine Showcase for 'Rings of Power' Star Robert Aramayo,* Variety, geraadpleegd op 26 augustus 2026, van variety.com/2025/film/reviews/i-swear-review-1236510978

Film Daft (z.n.), *What Is a Dramedy Movie? Definition & Examples*, geraadpleegd op 26 augustus 2026, van filmdaft.com/what-is-a-dramedy-movie-definition-examples

Film Music Reporter (z.n.), Stephen Rennicks, geraadpleegd op 26 augustus 2026, van filmmusicreporter.com/tag/stephen-rennicks

Kate Erbland, *Robert Aramayo's Star-Making Turn in 'I Swear' Is Already Award-Winning, Now He Just Wants People to See It*, IndieWire, geraadpleegd op 26 augustus 2026, van indiewire.com/features/interviews/robert-aramayo-i-swear-baftas-john-davidson-tourettes-1235190387

Leslie Felperin, *'I Swear' Review: Biopic of a Scottish Tourette Syndrome Advocate Is a Classic Brit Crowdpleaser, for Better and Worse*, Hollywood Reporter, geraadpleegd op 26 augustus 2026, van hollywoodreporter.com/movies/movie-reviews/i-swear-tourette-biopic-1236365864

Matt Blake, *The Inspirational True Story Behind Netflix's ‚I Swear'*, Esquire, geraadpleegd op 26 augustus 2026, van esquire.com/uk/culture/film/a70698073/i-swear-true-story

MDS (z.n.), *Tics en het Tourette-syndroom*, geraadpleegd op 26 augustus 2026, van nl.movementdisorders.org/MDS/Informatiebronnen/Pati%C3%ABntenvoorlichting/Tics-en-het-syndroom-van-Gilles-de-la-Tourette.htm

Rafael Abreu, *Dramedy Explained — A Study of the Comedy Drama Genre*, Studio Binder, geraadpleegd op 26 augustus 2026, van studiobinder.com/blog/what-is-a-dramedy-definition

Wikipedia (z.n.), *Syndroom van Gilles de la Tourette*, geraadpleegd op 26 augustus 2026, van nl.wikipedia.org/wiki/Syndroom_van_Gilles_de_la_Tourette

Film- en gamewijsheid: het JEF model

J'E.F zet film en games in om de kritische, culturele, creatieve en sociaal-emotionele competenties van kinderen en jongeren aan te wakkeren. Deze competenties zijn belangrijk, zeker in onze gemediatiseerde en beeldgerichte samenleving. Onze visie hierop bundelden we in ons model film- en gamewijsheid.

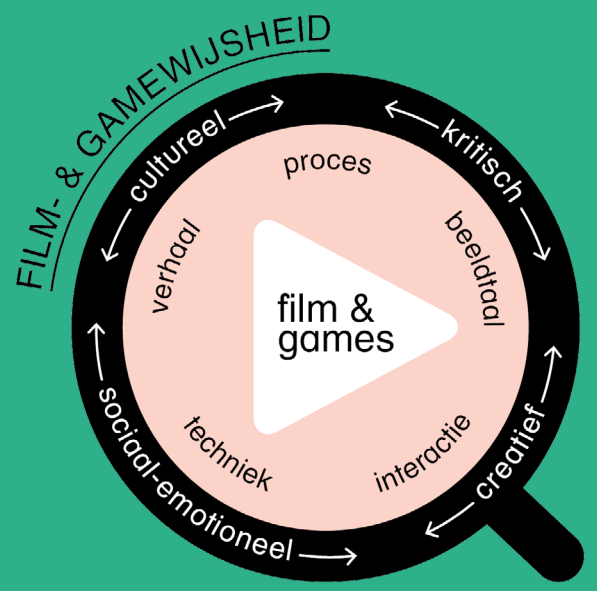

We ontwikkelden een eigen methodiek die zich focust op het leerproces en vertrekt vanuit de authentieke leeromgeving van de deelnemer en maker. De actieve betrokkenheid van de deelnemers en het plezier tijdens dit proces zijn voor ons cruciaal.

Op zoek naar inspiratie?

Algemene werkvormen rond film

Deze verzameling van werkvormen helpt je om film te bespreken in de klas. De verschillende opdrachten kunnen aangepast worden op maat van jouw leerlingen.

Zelf films maken

J'E.F inspireert en stimuleert kinderen en jongeren die zelf films willen maken en experimenteren met audiovisuele media. Op onze website vind je allerlei handige tutorials, websites en apps om met film aan de slag te gaan.

Facebookgroep voor leerkrachten

Zit je met een filmwijze vraag? Stel ze in onze Facebookgroep van 'Film met de klas'. Onze community helpt je verder. Of heb je zelf een tip? We kijken er alvast naar uit.

Vorming of nascholing rond film

In onze vormingen delen we graag onze jarenlange expertise. Op een actieve manier leggen we onze inzichten voor aan leerkrachten en begeleiders. Je vindt ons aanbod op onze website.

Les in beeld

Verder werken rond een thema? Les in beeld is een handig platform vol inhoudelijke werkvormen en thematische kortfilms voor in de klas.